KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2015/495

(2015. gada 20. marts),

ar ko izveido to novērojamo vielu sarakstu, kam veiks Savienības mēroga monitoringu ūdens resursu politikas jomā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/105/EK

(izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 1756)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīvu 2008/105/EK par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK ([1]), un jo īpaši tās 8.b panta 5. punktu,

tā kā:

(1) Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punkts paredz novērojamo vielu saraksta izveidi, kurā pirmajā posmā iekļauj maksimāli 10 vielu vai vielu grupu, par kurām Savienības mērogā jāvāc monitoringa dati turpmākai vielu prioritizēšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK ([2]) 16. panta 2. punktu. Sarakstā jānorāda monitoringa matricas un iespējamās analīzes metodes, kas nerada pārmērīgas izmaksas.

(2) Direktīvas 2008/105/EK 8.b pantā cita starpā ir izklāstīti novērojamo vielu sarakstā iekļauto vielu monitoringa, monitoringa rezultātu ziņošanas dalībvalstīm un saraksta atjaunināšanas nosacījumi un kārtība.

(3) Sarakstā iekļaujamās vielas būtu jāatlasa no tām vielām, par kurām pieejamā informācija liecina, ka tās var radīt ievērojamu Savienības mēroga risku ūdens videi vai risku, kas rodas ar tās starpniecību, bet par kurām nav pietiekamu monitoringa datu, lai konstatētu faktiski radīto risku. Būtu jāapsver iespēja sarakstā iekļaut ļoti toksiskas vielas, kuras izmanto daudzās dalībvalstīs un novada ūdens vidē, bet attiecībā uz kurām netiek vai tiek reti veikts monitorings. Atlases procesā būtu jāņem vērā informācija, kas detalizēti norādīta Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punkta a)–e) apakšpunktā, īpašu uzmanību pievēršot jauniem piesārņotājiem.

(4) Novērojamo vielu sarakstā iekļauto vielu monitoringam būtu jāsniedz augstas kvalitātes dati par šo vielu koncentrācijām ūdens vidē, ko varētu izmantot riska novērtējumos, ar kuru palīdzību atsevišķā pārskatīšanā saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 16. panta 4. punktu nosaka prioritārās vielas. Minētajā pārskatīšanā būtu jāapsver iespēja prioritāro vielu sarakstā iekļaut tādas vielas, kuras rada nopietnu risku. Tiktu noteikts arī vides kvalitātes standarts, kas dalībvalstīm būtu jāsasniedz. Attiecībā uz priekšlikumu iekļaut kādu vielu prioritāro vielu sarakstā būtu jāveic ietekmes novērtējums.

(5) Saskaņā ar Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punktu pirmajā novērojamo vielu sarakstā būtu jāiekļauj diklofenaks, 17-β-estradiols (E2) un 17-α-etinilestradiols (EE2), un tas ļautu savākt monitoringa datus nolūkā sekmēt tādu pasākumu noteikšanu, kuri būtu piemēroti, lai mazinātu šo vielu radīto risku. Novērojamo vielu sarakstā būtu jāiekļauj arī estrons (E1), jo tam cieša ķīmiskā saistība ar 17-β-estradiolu, proti, tas ir minētās vielas noārdīšanās produkts.

(6) Komisija 2014. gadā savāca datus par virkni citu vielu, ko varētu iekļaut novērojamo vielu sarakstā. Tā ņēma vērā Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punktā minētos informācijas avotus un apspriedās ar dalībvalstu ekspertiem un ieinteresēto personu grupām. Tika veikta sarindošana pēc nozīmīguma. Īpaša uzmanība tika pievērsta vielām, kuras gandrīz tika iekļautas prioritāro vielu sarakstā iepriekšējā prioritāro vielu saraksta pārskatīšanā, taču par kurām vēl nebija savākti pietiekami monitoringa dati, kas apstiprinātu būtiska riska esību. Tika apskatītas arī

([1]) OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

vairākas citas vielas, kuras identificētas kā potenciāli jaunie piesārņotāji un par kurām ir maz nesenu monitoringa datu vai tādu nav vispār. Katras šādas vielas radītais risks tika aprēķināts, izmantojot informāciju, kas pieejama par tām piemītošo bīstamību un apmēru, kādā vide tām eksponēta. Eksponētības apmērs tika aplēsts, izmantojot datus par ražošanas un izmantojuma apmēru un ņemot vērā visus faktiskos monitoringa datus.

(7) Vācot datus par sākotnējā sarakstā iekļautajām vielām, attiecībā uz dažām no vielām tika apzināti papildu monitoringa dati. Tika nolemts, ka novērojamo vielu sarakstā netiks iekļautas vielas, par kurām pieejami ticami un aktuāli dati vismaz četrās dalībvalstīs. Pēc šo un dažu citu tādu vielu atskaitīšanas, par kuru toksiskumu bija īpaši lielas šaubas vai par kurām sagaidāms, ka to izmantošana tiks pārtraukta, priekšgalā izvirzījās šādas vielas: oksadiazons, metiokarbs, 2,6-*diterc*-butil-4-metilfenols, triallāts, četri neonikotinoīdu pesticīdi, makrolīdu grupas antibiotiķis eritromicīns un 2-etilheksil-4-metoksicinamāts. Tāpēc novērojamo vielu sarakstā būtu jāiekļauj arī minētās vielas, norādot to *CAS* (*Chemical Abstracts Service*) un ES numuru. Tika konstatēts, ka nopietnu risku var radīt vēl viens neonikotinoīdu pesticīds un divi citi makrolīdu grupas antibiotiķi. Iespēja, ka vielām, kurām ir vienāds iedarbības veids, varētu būt savstarpēji papildinoša ietekme, papildus pamato priekšlikumu par to vienlaicīgu iekļaušanu novērojamo vielu sarakstā. Vajadzētu būt iespējai neonikotinoīdus, tāpat kā makrolīdu grupas antibiotiķus, analizēt vienlaicīgi, tādējādi sarakstā tos grupējot.

(8) Saskaņā ar Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punktu Komisija attiecībā uz ierosinātajām vielām ir apzinājusi iespējamās analīzes metodes. Metodes detektēšanas robežai vajadzētu būt vismaz tik zemai, cik zema ir prognozētā vielas beziedarbības koncentrācija katrai vielai attiecīgajā matricā. Ja ir iegūta tāda jauna informācija, kuras dēļ konkrētām vielām samazina prognozēto beziedarbības koncentrāciju, varētu būt nepieciešams pazemināt maksimāli pieļaujamo metodes detektēšanas robežu, kamēr šīs vielas joprojām ir iekļautas sarakstā. Uzskata, ka analītiskās metodes nerada pārmērīgas izmaksas.

(9) Salīdzināmības labad visas vielas būtu jāmonitorē nesadalītā ūdens paraugā. Tomēr būtu lietderīgi monitorēt 2-etilheksil-4-metoksicinamātu arī suspendētajās daļiņās vai nogulsnēs, jo tam šajā matricā ir tendence atdalīties.

(10) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 21. panta 1. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Pirmais Direktīvas 2008/105/EK 8.b pantā minētais to novērojamo vielu saraksts, kam veiks Savienības mēroga monitoringu, ir pievienots šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2015. gada 20. martā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Karmenu VELLA

PIELIKUMS

To novērojamo vielu saraksts, kam veiks Savienības mēroga monitoringu, kā noteikts Direktīvas 2008/105/EK 8.b pantā

Vielas/vielu grupas nosaukums	*CAS* numurs (1)	ES numurs (2)	Indikatīva analīzes metode (3) (4) (5)	Maksimāli pieļaujamā metodes detektēšanas robeža (ng/l)
17-α-etinilestradiols (EE2)	57-63-6	200-342-2	Liela apjoma *SPE*, *LC-MS-MS*	0,035
17-β-estradiols (E2), estrons (E1)	50-28-2, 53-16-7	200-023-8	*SPE-LC-MS-MS*	0,4
Diklofenaks	15307-86-5	239-348-5	*SPE-LC-MS-MS*	10
2,6-*diterc*-butil-4-metilfenols	128-37-0	204-881-4	*SPE-GC-MS*	3 160
2-etilheksil-4-metoksicinamāts	5466-77-3	226-775-7	*SPE-LC-MS-MS* vai *GC-MS*	6 000
Makrolīdu grupas antibiotiķi (6)			*SPE-LC-MS-MS*	90
Metiokarbs	2032-65-7	217-991-2	*SPE-LC-MS-MS* vai *GC-MS*	10
Neonikotinoīdi (7)			*SPE-LC-MS-MS*	9
Oksadiazons	19666-30-9	243-215-7	*LLE/SPE-GC-MS*	88
Triallāts	2303-17-5	218-962-7	*LLE/SPE-GC-MS* vai *LC-MS-MS*	670

(1) *Chemical Abstracts Service*.
(2) Eiropas Savienības numurs – nav pieejams visām vielām.
(3) Lai varētu salīdzināt rezultātus starp dažādām dalībvalstīm, visas vielas jāmonitorē nesadalītos ūdens paraugos.
(4) Ekstrakcijas metodes:
LLE – šķidruma-šķidruma ekstrakcija;
SPE – cietās fāzes ekstrakcija.
Analīzes metodes:
GC-MS – gāzu hromatogrāfija-masspektrometrija;
LC-MS-MS – šķidruma hromatogrāfija (kopā ar) trīskāršo četrpolu masspektrometriju.
(5) 2-etilheksil-4-metoksicinamāta monitoringam suspendētajās daļiņās (*SPM*) vai nogulsnēs (< 63 μm) izmanto šādu analīzes metodi: *SLE* (cietfāzes-šķidruma ekstrakcija)-*GC-MS* ar maksimālo detektēšanas robežu 0,2 mg/kg.
(6) Eritromicīns (*CAS* numurs 114-07-8; ES numurs 204-040-1), klaritromicīns (*CAS* numurs 81103-11-9), azitromicīns (*CAS* numurs 83905-01-5; ES numurs 617-500-5).
(7) Imidakloprīds (*CAS* numurs 105827-78-9/138261-41-3, ES numurs 428-040-8), tiakloprīds (*CAS* numurs 111988-49-9), tiametoksams (*CAS* numurs 153719-23-4, ES numurs 428-650-4), klotianidīns (*CAS* numurs 210880-92-5, ES numurs 433-460-1), acetamiprīds (*CAS* numurs 135410-20-7/160430-64-8).